

Akčný plán v oblasti európskej obrany: na ceste k Európskemu fondu na obranu

Brusel 30. november 2016

Európska komisia navrhuje vytvorenie Európskeho fondu na obranu a ďalšie akcie, aby sa podporilo účinnejšie vynakladanie prostriedkov členských štátov na spoločné obranné spôsobilosti, posilnila bezpečnosť európskych občanov a podnietila konkurencieschopná a inovatívna priemyselná základňa.

Európska komisia navrhuje vytvorenie Európskeho fondu na obranu a ďalšie akcie, aby sa podporilo účinnejšie vynakladanie prostriedkov členských štátov na spoločné obranné spôsobilosti, posilnila bezpečnosť európskych občanov a podnietila konkurencieschopná a inovatívna priemyselná základňa.

Predseda Jean-Claude Juncker vo svojom [prejave o stave Únie z roku 2016](#) zdôraznil dôležitosť silnej Európy, ktorá môže brániť a chrániť svojich občanov doma aj v zahraničí – ambiciózny cieľ, ktorý nemožno dosiahnuť bez inovácie a združovania zdrojov v európskom obrannom priemysle. Akčný plán pre európsku obranu, ktorý dnes schválila Komisia, napĺňa túto víziu.

Predseda Európskej komisie Jean-Claude **Juncker** uviedol: „Aby sme zaručili našu spoločnú bezpečnosť, musíme investovať do spoločného rozvoja strategicky dôležitých technológií a vybavení – od pozemných, námorných, vzdušných a vesmírnych obranných spôsobilostí až po kybernetickú bezpečnosť. Na to je potrebná väčšia spolupráca medzi členskými štátmi a združovanie vnútroštátnych zdrojov. Ak sa Európa nebude starať o svoju bezpečnosť, nikto iný to za ňu neurobí.“ Silná, konkurencieschopná a inovatívna priemyselná základňa v oblasti obrany nám poskytne strategickú autonómiu.

V rámci Akčného plánu v oblasti európskej obrany, Komisia navrhuje

1 – Zriadenie Európskeho fondu na obranu, aby sa podporili investície do spoločného výskumu a vývoja obranných zariadení a technológií: navrhovaný fond by obsahoval dve „okná“, ktoré sa budú navzájom dopĺňať, ale budú sa líšiť v právnej štruktúre a rozpočtovom krytí.

- **„Okno pre výskum“** na financovanie kooperatívneho výskumu inovatívnych obranných technológií, ako je elektronika, metamateriály, šifrovaný softvér alebo robotika. Komisia už v [rozpočte EÚ na rok 2017](#) navrhla vyčleniť 25 miliónov EUR na obranný výskum a očakáva, že tieto pridelené rozpočtové prostriedky môžu do roku 2020 narásť až na celkových 90 miliónov EUR. Vo viacročnom finančnom rámci EÚ na obdobie po roku 2020 Komisia zamýšľa navrhnuť špecializovaný obranný výskumný program s odhadovanou sumou 500 miliónov EUR ročne.
- **„Okno pre spôsobilosť“**, ktoré by fungovalo ako finančný nástroj umožňujúci zúčastneným členským štátom nakupovať určité vybavenie spoločne a znižovať tým svoje náklady. Na spôsobilostiach by sa dohodli členské štáty, ktoré by vlastnili technológiu a vybavenie. Členské štáty by napríklad mohli znížiť náklady spoločnými investíciami do technológie drónov (bezpilotných lietadiel) alebo hromadným nákupom vrtuľníkov. Toto okno by malo byť schopné mobilizovať rádovo približne 5 miliárd EUR ročne. Aby Komisia spresnila tento odhad, začne rámcovú štúdiu.

2 – Podpora investícií do malých a stredných podnikov, začínajúcich podnikov a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou a iných dodávateľov pre obranný priemysel: Európske štrukturálne a investičné fondy a skupina Európskej investičnej banky (EIB) už poskytujú finančnú podporu na rozvoj viacerých činností dvojakého použitia. Komisia bude podporovať úsilie EIB o zlepšenie prístupu dodávateľského reťazca v sektore obrany k financovaniu. Podporí spolufinancovanie EÚ produktívnych investičných projektov a modernizáciu dodávateľského reťazca v sektore obrany. V rámci [„Konceptie sektorovej spolupráce v oblasti zručnosti“](#) Komisia podporí spoluprácu v sektore obrany, aby sa zabezpečilo, že ľudia majú správne zručnosti a technické schopnosti pre tvorbu inovácií.

3 – Posilnenie jednotného trhu v oblasti obrany Komisia zlepší podmienky pre otvorený a konkurencieschopný obranný trh v Európe, aby podporila cezhraničné podnikanie spoločností a členským štátom pomohla najvýhodnejšie vynakladať prostriedky vo verejnom obstarávaní v oblasti obrany. Na tieto účely Komisia bude presadzovať účinné uplatňovanie dvoch [smerníc o zadávaní zákaziek v oblasti obrany a bezpečnosti a o transferoch EÚ](#), uľahčí cezhraničnú účasť na verejnom

obstarávaní v oblasti obrany, podporí rozvoj priemyselných noriem, a podnieti príspevok sektorových politik, ako sú napríklad [kozmičné programy EÚ](#), k spoločným bezpečnostným a obranným prioritám.

Ďalšie kroky: Komisia teraz tieto návrhy predloží na diskusiu so zúčastnenými, najmä o vytvorení Európskeho fondu na obranu. Míľnikom bude Európska rada, ktorá sa uskutoční v dňoch 15. a 16. decembra.

Súvislosti

Vo svojich [politických usmerneniach](#) v júni 2014 predseda Juncker uviedol: „*Domnievam sa, že sa musíme usilovať o silnejšiu Európu v otázkach bezpečnosti a obrany. Áno, Európa, to je predovšetkým „mäkká moc“. No ani tá najsilnejšia „mäkká moc“ nemôže byť z dlhodobého hľadiska postačujúca bez integrovania niektorých obranných kapacít.*“

Vo svojom [prejave o stave Únie zo 14. septembra 2016](#) predseda Juncker oznámil, že „*Európa si už nemôže dovoliť priživovať sa na vojenskej sile iných alebo nechať Francúzsko, aby samo bránilo jej časť v Malí. (...) „Na to, aby sme mohli mať silnú európsku obranu, sa musí európsky obranný priemysel inovovať. Preto do konca roka navrhujeme vytvorenie Európskeho fondu na obranu, ktorý v obrovskej miere podporí výskum a inovácie.*“

V poslednom desaťročí znížili členské štáty EÚ výdavky na obranu o takmer 12 % v reálnom vyjadrení, nebolo to však kompenzované väčšou európskou spoluprácou. Odhaduje sa, že chýbajúca spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti obrany a bezpečnosti nás stojí 25 až 100 miliárd EUR ročne (pozri príloha).

Na [bratislavskom summite](#) v septembri 2016 vedúci politickí predstavitelia 27 členských štátov konštatovali: „*Potrebujeme, aby EÚ bola nielen zárukou mieru a demokracie, ale aj bezpečnosti pre našich občanov.*“ Dohodli sa, že v komplikovanom geopolitickom prostredí je nutné posilniť spoluprácu EÚ v oblasti vonkajšej bezpečnosti a obrany. Konkrétne na decembrovom zasadnutí by Európska rada mala „*rozhodnúť o konkrétnom pláne vykonávania v súvislosti s bezpečnosťou a obranou a lepším využívaním možností, ktoré poskytujú zmluvy, a to najmä pokiaľ ide o spôsobilosti*“.

Akčný plán v oblasti európskej obrany je úzko spojený s [Plánom vykonávania globálnej stratégie v oblasti bezpečnosti a obrany](#), ktorý zároveň dopĺňa. Uvedený plán nastavuje novú latku ambíciám Únie a určuje opatrenia na jej dosiahnutie. Akčný plán je úzko spojený aj s vykonávaním [Spoločného vyhlásenia EÚ – NATO](#), ktoré podpísali predseda Európskej rady, predseda Komisie a generálny tajomník NATO. Opatrenia, ktoré sa navrhujú v tomto Akčnom pláne v oblasti európskej obrany, povedú k silnejšej Európskej únii v oblasti obrany, čo v konečnom dôsledku bude znamenať silnejšie NATO.

Akčný plán je spojený aj so [spoločným rámcom pre boj proti hybridným hrozbám](#) z apríla 2016 a zvyšuje odolnosť EÚ, jej členských štátov a partnerských krajín a zároveň zintenzívňuje spoluprácu s NATO v oblasti boja proti týmto hrozbám, čo zas nadväzuje na [Európsky program v oblasti bezpečnosti](#), ktorý Komisia prijala v apríli 2015.

Ďalšie informácie

- [Často kladené otázky](#)
- [Prehľad](#)
- [Akčný plán v oblasti európskej obrany](#)
- [Politické usmernenia predsedu Junckera](#)
- [Plán vykonávania globálnej stratégie v oblasti bezpečnosti a obrany](#)
- [Bratislavské vyhlásenie a plán](#)
- [Hodnotiaca správa o smernici o verejnom obstarávaní](#)
- [Usmernenie týkajúce sa zákaziek zadávaných vládou inej vláde a uplatňovanie smernice o verejnom obstarávaní](#)
- [Hodnotiaca správa o smernici o transferoch](#)
- [Odporúčanie o harmonizácii všeobecnej transferovej licencie pre ozbrojené sily podľa smernice 2009/43/ES \(transferová licencia\)](#)
- [Odporúčanie o harmonizácii všeobecnej transferovej licencie pre prijímateľov certifikovaných podľa smernice 2009/43/ES \(transferová licencia\)](#)
- [Správa expertnej poradnej skupiny pre cezhraničný prístup MSP k zákazkám v oblasti obrany a bezpečnosti](#)

PRÍLOHA

Ekonomické argumenty pre efektívnejšie hospodárenie v oblasti obrany:

Európa má kolektívne po USA celosvetovo druhé najväčšie vojenské výdavky. Rozpočtové prostriedky na obranu sa však v Európe v posledných rokoch znižovali, zatiaľ čo ostatní globálni hráči (Čína, Rusko a Saudská Arábia) svoje výdavky na obranu zvyšovali bezprecedentným tempom. USA v roku 2015 investovali na obranu viac než dvakrát toľko, koľko predstavovali celkové výdavky členských štátov EÚ. Čína v poslednom desaťročí zvýšila svoje rozpočtové prostriedky na obranu o 150 %. Oproti tomu počas poslednej dekády znížili členské štáty EÚ svoje výdavky na obranu o takmer 12 % v reálnom vyjadrení.

Toto zníženie národných výdavkov na obranu nebolo doteraz kompenzované väčšou európskou spolupracou. Európa trpí neefektívnosťou výdavkov vzhľadom na ich duplicitu, chýbajúcou interoperabilitou, technologické medzery a nedostatočné úspory z rozsahu pre priemysel a výrobu. Približne 80 % verejného obstarávania v oblasti obrany prebieha výhradne na vnútroštátnom základe, čo vedie k nákladnej duplicitě vojenských spôsobilostí. Odhaduje sa, že chýbajúca spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti obrany a bezpečnosti nás stojí 25 až 100 miliárd EUR ročne.

Bez trvalých investícií do obrany hrozí európskemu priemyslu, že stratí technickú schopnosť budovať najdôležitejšie obranné spôsobilosti budúcej generácie. V konečnom dôsledku to ovplyvní strategickú nezávislosť Únie a jej schopnosť vystupovať ako poskytovateľ bezpečnosti.

Viac európskeho rozmeru v obrane bude mať pozitívny dosah na európske hospodárstvo. Európsky obranný priemysel má celkový obrat 100 miliárd EUR ročne a priamo či nepriamo zamestnáva 1,4 milióna kvalifikovaných osôb v Európe. Každé euro investované na obranu má výnos 1,6 – najmä v kvalifikovaných povolaniach – vo výskume a technológiách a vo vývoze.

Európsky fond na obranu – ako by fungoval:

Vymedzenie priorít v oblasti spôsobilostí na úrovni EÚ
(členské štáty, Európska obranná agentúra atď.)

IP/16/4088

Kontaktné osoby pre médiá:

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Mirna TALKO](#) (+32 2 298 72 78)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)

Attachments

[20161130 Factsheet EDAP.pdf](#)